

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
COMISIA PENTRU POLITICĂ EXTERNĂ**

PROCES VERBAL

**al lucrărilor ședinței comune a Comisiilor pentru politică
externă ale Senatului și Camerei Deputaților
din perioada 24-25 mai 2000**

Comisiile pentru politică externă ale Senatului și Camerei Deputaților și-au desfășurat lucrările cu următoarea ordine de zi:

Miercuri, 24 mai, 2000, orele 10.00, Palatul Parlamentului, Sala Comisiei

1. Audierea domnului Petre Roman, Ministru de Stat, Ministrul Afacerilor Externe, pe următoarele teme:
 - Parafarea Tratatului de parteneriat politic privilegiat și cooperare între România și Republica Moldova, realizată la 28 aprilie a.c.;
 - Informare asupra Reuniunii Comitetului de Miniștri al Consiliului uropei 10-11 mai a.c.;
 - Semnificația prezentării la Bruxelles a Programului Național de aderare a României la Uniunea Europeană, pe anul 2000 și obiectivele Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei economice pe termen mediu a României.

Joi, 25 mai, 2000, orele 9.30 (în ședință separată)

2. Desemnarea de raportori la următoarele Proiecte de Lege:
 - Proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției europene privind protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei, Convenția privind drepturile omului și biomedicina, semnată la Oviedo la data de 4 aprilie 1997 și a Protocolului adițional la Convenția europeană privind protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei, referitor la interzicerea clonării ființelor umane, semnat la Paris la 12 ianuarie 1998.
 - Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.12/2000 pentru ratificarea Protocolului adițional suplimentar la Acordul dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor, adoptat la Bruxelles la 19 decembrie 1997.

- Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.13-2000 pentru ratificarea celui de al doilea Protocol adițional la Acordul privind Forța Multinațională de Pace din Europa de Sud-Est, semnat la București la 30 noiembrie 1999.

1. Miercuri, 24 mai, 2000, orele 10.00

Ședința a fost condusă de către domnul Victor Boștinaru.
Domnia sa dă cuvântul invitatului, pentru detalierea temelor anunțate.

Domnul Petre Roman :

- prezintă Tratatul cu Republica Moldova;
 - menționează obligația ca acest tratat să nu aibă un caracter obișnuit;
 - reflectă caracterul cu totul special , patrimoniul comun fiind clar menționat, de aceea se numește “de parteneriat privilegiat”;
 - întărirea statalității Republicii Moldova este un gând comun, un obiectiv astfel îndeplinit;
 - introducerea Rep.Moldova în Pactul de Stabilitate;
 - argumentele formulate de separatiștii transnistreni sunt că România dorește anexarea Republicii Moldova;
 - Parafarea Tratatului pune capăt acestor acuzații, stipulează că Republica Moldova va primi sprijinul României;
 - Alt obiectiv îl constituie aducerea Moldovei în aria europeană;
 - Parafarea Tratatului a fost salutată și apreciată de Bodo Hombach, de țările membre UE;
 - Includerea Moldovei în Pactul de Stabilitate este un prim obiectiv;
 - Menționarea principiilor democratice, fundamentale.
 - România a îndeplinit angajamentele politice față de UE și NATO.
 - Este respectat principiul adoptării realităților pentru a construi o nouă Europă;
 - Obiectivul pe care ni l-am propus, parafarea Tratatului, era un lucru util și necesar;
 - Au fost și aprecieri contrare, în majoritatea lor partidele parlamentare au susținut parafarea;
 - Am avut consultări cu partidele parlamentare din Rep.Moldova, consultări cu Partidul lui Iurie Roșca, nu s-au exprimat în momentul consultării, nu au făcut nici o declarație;
 - chiar Partidul Comunist a avut rezerve în ceea ce privește NATO, au fost reticenți, curentul care domină este spre Uniunea Europeană.
 - Voi menționa câteva situații pe care nu avem voie să le ocolim:
- **situația lui Ilie Ilașcu** : demersurile noastre sînt multiple și permanente.
 - În legătură cu declarația lui Ilie Ilașcu referitoare la Tratat: a fost filmată întâlnirea lui Ilie Ilașcu cu domnul Diacov, președintele Parlamentului moldovean; nu s-a făcut nici un fel de mențiune referitoare la Tratat, a făcut aprecieri dure pentru că după 8 ani se află încă în temniță, a făcut

aprecieri asupra unor politicieni care nu fac nimic pentru a-l scoate din
temniță;

- Unul dintre lucrurile care ar fi putut ajuta la eliberarea lui Ilie Ilașcu era tocmai parafarea Tratatului, pretențiile separatiștilor sunt mincinoase și greșite.

- **Transnistria**

- există declarații despre opinia actualilor conducători ai Federației Ruse în legătură cu angajamentele luate la Summit-ul de la Istanbul.
- România va prelua președinția OSCE, dl. Igor Ivanov a afirmat interesul Rusiei față de OSCE.

- **Recunoașterea Mitropoliei Basarabiei**

- în spiritul Tratatului, este nevoie de respectarea drepturilor omului și a drepturilor religioase.
- Chestiunea libertăților religioase este *sine qua non*, colegii de la Consiliul Europei știu asta foarte bine.

În legătură cu întâlnirea de la Strasbourg :

- am avut o lungă convorbire la Ambasada Rusă cu Ministrul de externe Igor Ivanov, până acum au fost doar declarații referitoare la întărirea relației cu Rusia, punctul de plecare n-a fost cel politic, ci economic.
- România are un deficit în balanța comercială cu Federația Rusă, trebuie obținută reechilibrarea;
- am propus dlui Ivanov să fie dat semnalul politic, produsele românești să fie prezente pe piețele rusești, foarte curînd Comisia mixtă România – Rusia va avea o nouă întrunire.
- Nu putea și nu trebuia ocolită problema Tratatului de bază cu Rusia.
- Problema pactului Ribbentrop-Molotov este de ordin istoric;
- chestiunea tezaurului pe care România l-a predat Rusiei în dec. 1916 și în ian., feb. 1917 nu poate fi gîndită ca fiind istorică, este un angajament între state, trebuiesc găsite soluții acceptabile.
- Fiecare dintre cele 2 state își afirmă opțiunea de securitate pe care o dorește.
- Relansarea relației româno-ruse pe baze moderne, Reuniunea de la Strasbourg a dezbătut și chestiunea Ceceniei;
- a fost o întrevedere informală cu o seară înainte, am constatat că principalele cereri au fost preluate de partea rusă.
- Rusia nu s-a angajat să înceteze ostilitățile din Cecenia, principala nemulțumire pe care am exprimat-o : intervenția rusă anterioară a fost disproporționată din punct de vedere militar.
- Este necesară adoptarea unei atitudini mai flexibile.
- S-a discutat și despre Pactul de Stabilitate, atitudinea este favorabilă, același lucru a fost cerut și de Ucraina.
- Programele cerute de Rep. Moldova infrastructură energetică.

În ce privește Planul de acțiune, obiective și măsuri de opunere în aplicare a strategiei economice :

- derularea obiectivelor și măsurilor ce decurg din strategie, planul de măsuri include acordurile cu Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional.
- Aceasta a fost și cerința Comisiei europene. Uniunea Europeană, Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional lucrează împreună.
- Nu avem strategii separate pentru UE și pentru FMI.
- PSAL 2 se negociază și este într-un stadiu avansat.
- Planul de acțiune al Guvernului a prezentat obiective și măsuri pentru anul 2000.
- Față de Comisia Europeană România are o situație limpede acceptată și salută de UE.

Domnul Victor Boștinaru :

- la reuniunea de la Iași s-a semnat o Declarație în care se ia act cu satisfacție de semnarea Tratatului, se constată că există un sprijin în Parlamentul Moldovei.
- am sugerat ca procedura de ratificare să aibă loc în aceeași zi prin prezența la București a unei oficialități din Rep. Moldova și a unei oficialități din București la Chișinău.

Domnul Petre Roman :

- Orice prelungire ridică semne de întrebare , diplomația românească este activă în demersurile și temele la zi.

Domnul Dan Amedeo Lăzărescu (PNL) :

- există problema statului numit abuziv Moldova și apoi abuziv Basarabia.
- orice tratat trebuie să pregătească și să anticipeze reunificarea celor două state românești, neplăcuta situație de a avea două state românești care să ducă la înlesnirea integrării acestei republici românești în cultura europeană.
- Rușii nu cred că sunt dispuși să dezavueze Pactul Ribbentrop-Molotov.

Domnul Iftene Pop (PNȚCD) :

- există păreri contrare, românii au un drept asupra acestui teritoriu care este imprescriptibil, se face confuzie între existența acestui drept și aplicarea lui într-un anumit context, sunt drepturi care nu se pierd, inalienabile.
- încheindu-se acest tratat, eu cred că nu se pierd niște drepturi, relația cu Rusia în chestiunea Basarabiei nu s-a bazat pe forță.
- acest tratat condamnă Pactul Ribbentrop Molotov, afirmă independența Republicii Moldova.

Domnul Petre Roman :

- trebuie să ne punem de acord cu colegii moldoveni, să dăm Tratatul publicității pentru a fi cunoscut de opinia publică.

Domnul Dorel Dorian (FCER) :

- în SUA mi s-a spus că este de invidiat faptul că am folosit această formulă.
- cel mai promițător document al României este acest parteneriat privilegiat.
- moldovenii au propus o acțiune ecumenică pentru eliberarea lui Ilașcu.

Domnul Petre Roman :

- reacții oficiale rusești la tratat n-au fost, deci percepția lor e pozitivă, rușii au un anumit tip de diplomatie, când nu le convine ceva, ei spun.
- Excesele separatiștilor transnistreni sunt calmate de parafarea acestui tratat.

Domnul Mihai Baci (PD) :

- mă miră reacția unor reprezentanți ai societății civile (Alianța civică – necunoașterea tratatului);
- am observat la Iași o rezervă la comuniștii din Comisia moldoveană, au spus că nu cunosc Tratatul, că nu l-au citit.
- Ar trebui vorbit cu fracțiunea comuniștilor și ajuns la un rezultat pozitiv.

Domnul Ioan Ardelean (PUNR) :

- apreciez încercarea de deschidere către piața rusă.
- care este ordinea pe care o preconizați posibilă a semnării tratatelor, întâi cel cu Rusia și apoi cel cu Moldova?

DI.Ministru Petre Roman

- în tratatul cu Rusia suntem departe, dar lucrurile sunt mult mai dificile.
- rezolvarea problemei transnistrene și problema Ilașcu – succesiunea aceasta este.
- Nu pot să fac un pronostic asupra momentului semnării tratatului cu Rusia, ar fi bine să-l facem dar nu în orice condiții.

DI.deputat Szilagy Zsolt

- dumneavoastră și ceilalți miniștri de externe ați fost acuzat de renunțarea la interesul național de dragul interesului de integrare.
- acest tratat are susținerea noastră
- am o scurta întrebare referitoare la scandalul Meleșcanu-Ciașu, noi am decis să-l invităm pe dl.Meleșcanu în calitate de fost ministru de externe, a demarat cumva o anchetă în legătură cu dispariția aceluși dosar și în ce fază este?

DI.Ministru Petre Roman

- măsurile sunt cele de ordin instituțional am sesizat Parchetul General și SRI, din acest moment aceste instituții vor trebui să prezinte rezultatele lor.

DI.deputat Mihai Dorin

- Sunt câteva formule în Tratat care vor declanșa o serie de răfuieli politice, ar trebui să fie mediatizat.

DI.Ministru Petre Roman

- parcurgerea etapelor de semnare și ratificare va opri apetitul din campania electorală.
- Efortul de mediatizare este realizat, sunt o serie de emisiuni la tv și radio, vom mai fi prezenți și la alte întâlniri.

DI. Ghiorgi Prisăcaru

- după parafare abordarea va fi pragmatică, să urmărim evoluțiile din Republica Moldova, la întâlnirea de la Iași s-au exprimat rezerve.
- Partidul democrat creștin nu va ratifica tratatul atunci va fi necesar acordul comuniștilor.

DI.Ministru Petre Roman

- la discuțiile de la Chișinău fost prezent șeful fracțiunii parlamentare comuniste, el a avut obiecții în legătură cu art.10, în final au comunicat că nu se vor opune.
- discuția mea cu dl.Diacov – își menține optimismul în legătură cu ratificarea Tratatului de către Parlamentul Moldovei.
- În legătură cu publicarea tratului partea română n-a avut reticențe, cred că nu este nici un obstacol acum.

DI.Președinte Prisăcaru

- am cerut un demers comun la viitoarea sesiune OSCE referitoare la Transnistria.
- Referitor la programul prezentat la Bruxelles este diferit față de cel al acad.Postolache?

DI.Ministru Petre Roman

- PSAL 1 și PSAL 2 și acordul cu FMI
- planul elaborat și propus de acad.Postolache este pe internet, a fost prezentat UE.

Membrii Comisiilor au mulțumit domnului ministru de stat și au suspendat ședința comună, Comisia Camerei Deputaților rămânând în continuare, în ședință separată.

DI.deputat Ionut Gherasim

- proiectul de lege referitor la Consiliul pt.românii din afara granițelor, în contextul Tratatului cu Moldova care ar putea fi impactul pentru că în Basarabia sunt peste 1 mil. de moldoveni de origine română.
- Tratatul nu creează nici o dificultate în această problemă.

DI.deputat Ștefan Glăvan

- concluzii referitoare la legea disporei
- am avut un dialog cu românii din Europa la postul Tvr internațional am primit faxuri și scrisori, etc.

DI.Președinte V.Boștinaru

- de la marile asociații aveți vreun ecou?
- către ce soluție dereprezentare ne îndreptăm

DI.deputat Șt.Glăvan

- așteptăm în continuare mesajele lor, să abordăm o soluție mixtă, să nu afectăm relațiile interstatale, o reprezentare prin numire de către omunitatea respectivă.

DI.Președinte V.Boștinaru

-Cînd definitivati aceste soluții pentru a fi trimise Biroului Permanent?

DI.deputat Șt.Glăvan

- aștept amendamentele Senatului ale dlui. Prisăcaru, le-am inclus pe cele de la MAE, pun preț pe discernămîntul și erudiția colegilor din Com.pol.ext.
- legea nu are nimic electoral, lucrăm de 2 ani.

DI.Președinte V.Boștinaru

- putem anticipa că după o săptămîină de la alegerile locale la întoarcere, în ședința următoare, să dăm avizul proiectului de lege.
- Sa se multiplice pr. de lege pentru toți membrii Cpex.

Desemnarea de raportori pentru celel trei proiecte de lege a fost amînată pentru a doua zi.

Diverse:

Vizita Com.pol..ext. în Turcia – a fost o vizită excepțională la nivelul unei vizite de stat, am avut o întâlnire remarcabilă cu Comisia omologă din Turcia,

- am întâlnit o solidaritate reală și o prietenie deosebite.

DI.vicepreședinte R.Neagu

– adaug că Turcia a făcut un punct de bază în toate discuțiile cu partea americană referitoare la aderarea României la Nato.

DI.Președinte Boștinaru

- vizita la Washington a fost extrem de reușită, întâlniri importante cu senatorul Tom Lantos, cu senatoarea Mary Landrieu
- dna Landrieu a obținut 4,4 mil.dol.pentru copii din România anul trecut.
- Congresmanul Kurt Waldman – face parte din anturajul lui Bush , partea română a prezentat 4 proiecte:sprijin pt. alocare de fonduri pt avionul C 130, integrarea celor 4 radare în sistemul de operare NATO, sprijin american din partea Centrului de management din Monterey pt.Centrul de la Brașov, sporirea asistenței pentru armata română.
- În luna octombrie fundația Center for democracy va trimite șefi de staff cu rol cheie pentru a avea un prim dialog cu cei de la București.
- Este nevoie de acest parteneriat între stafferi, la Washington toate documentele se întocmesc de staff.

DI.vicpreședinte Neagu

- 3 chestiuni importante:
- delegația română a fost unitară, coerentă și penetrantă.
- am obținut sprijinul lor efectiv pt.integrarea României în Nato, al celor mai avizate persoane.
- Echipa ambasadei României la Washington este de excepție, de vîrstă medie, sunt foarte bine pregătiți.

2. Joi, 26 mai, 2000, orele 9.30 :

Membrii Comisiei au desemnat raportori pentru cele trei Proiecte de Legem după cum urmează:

Pentru Proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției europene privind protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei, Convenția privind drepturile omului și biomedicina, semnată la Oviedo la data de 4 aprilie 1997 și a Protocolului adițional la Convenția europeană privind protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei, referitor la interzicerea clonării ființelor umane, semnat la Paris la 12 ianuarie 1998, a fost desemnat ca raportor *domnul Mihai Dorin (PNȚCD)*.

Pentru Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.12/2000 pentru ratificarea Protocolului adițional suplimentar la Acordul dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor, adoptat la Bruxelles la 19 decembrie 1997, a fost desemnat ca raportor *domnul Zsolt Szilaghyi (UDMR)*.

Pentru Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.13-2000 pentru ratificarea celui de al doilea Protocol adițional la Acordul privind Forța Multinațională de Pace din Europa de Sud-Est, semnat la București la 30 noiembrie 1999, a fost desemnat ca raportor *domnul Gheorghe Ceaușescu (PNȚCD)*.

În încheierea lucrărilor ședinței, domnul deputat Ștefan Glăvan, președintele Subcomisiei pentru Diaspora, a prezentat colegilor din Comisie, câteva reacții la Proiectul de Lege a Diasporei române sosite de la reprezentanți ai acesteia.

La ședința din 25 mai a.c., au participat 20 de deputați, absenți motivat fiind deputații **Crin Antonescu** (PNL, ministru), **Lia Andreia Galic** (independent), și **Mugurel Vintilă** (independent).

La ședința din 26 mai a.c., au participat 21 de deputați, absenți motivat fiind deputații **Crin Antonescu** (PNL, ministru), **Octavian Bot** (independent), și **Mugurel Vintilă** (independent).

Președinte,
Victor Boștinaru

Secretar,
Iftene Pop